

Előfizetési díj:

Postán vagy Pécsen házhoz küldve: egész évre 5 ft., fél-évre 2 ft. 50 kr., negyed évre 1 ft. 25 kr. egyes szám 10 kr. Megjelenik minden szombaton. Egyes számok kaphatók Weidinger N. könyvkeres. (Szechenyi tér).

Szerkesztői iroda:

Ferenczik utca 22. sz. I. emelet. Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők. Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városházi épületben, Lill János úr a budai külvárosban, Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, és Feszti Károly úr könyvkötő üzletében, Király utca (nemzeti kaszinó épület), valamint a vidéken minden postahivatalnál.

Kiadó hivatal:

Taizs Mihály nyomdájában Majláth-tér 2. szám alatt.

Egyeduralom rosszabb-e az alkotmánynál?

Minő haszontalan meddő kérdés ez!

Egyik tizenkilenc, a másik egy hiány husz. — Mindkettő rossz és pillanatig sem szenvedendő meg. — Sokan ezt mondják, de nagyobb jogosultsággal mondják még többen: az alkotmányos egyeduralom is nem egyéb fictionál, mert az vagy álcazott egyeduralom, vagy valódi köztársaság örökölhető elnökséggel. Csak a valódi és névleges demokrat köztársasági kormányforma ad igazi biztosítékot arra, hogy az embernek vele született személyi és szerzett vagyoni jogai megőrizve legyenek.

Amde még ez kiforja magát, az ellenáramlat ellenében folytatott küzdés még soká eltarthat, az alkotmányos monarchia átmeneti korszaknak tekinthető, mely előkészíti a tömeget az igazi önkuralomra, nehogy egyfelől a demagogia, másfelől az oligarchia és pratorianusok által félrevezetve és elámítva kizsákmányoltassék, a mint ezt az első francia köztársaság vajudásai eléggé bemutatták.

Az a kérdés oldandó meg, vajjon az alkotmányosság alkalmas állapot-e arra, hogy az előkészítője legyen a köztársasági kormányformának?

Erre csak határozott nem-mel felelhetünk.

Hazánk tizenegy évi alkotmányos élete erre csattanó bizonyíték, ez bemutatja, hogy ily rövid idő alatt is lehet erkölcsileg és vagyoniilag egy derék népet tönkre tenni és elsüllyeszteni, ez pedig határozottan az önkényuralomra vezet vissza és nem a népuralomra előre, ha csak erőszakos forradalomra nem.

Az önkényuralmat kisebb-nagyobb mértékben 350 év óta többször megizleltük, az erkölcsileg és anyagilag soha akkora pusztítást nem tett, mint a legutóbbi 11 évi alkotmányosság.

Sőt ellenkezőleg, ha anyagilag némiképp sujtotta is a nemzetet, ezzel mindig sujtva lettek egyenlő mértékben a nemzetből divergáló idegen elemek is és ez által arra készítve, hogy a nemzet törekvéseivel, szabadsági szellemével egyetértve, együttesen működjenek az önkényuralom megszüntetésére, az alkotmányos kormányforma helyreállítására.

Az önkényuralom mindig edzette és erősebbé tette a nemzet ellentétét, fokozta annak erkölcsi erejét, míg az alkotmányosság azt teljesen lerontja.

Azt állítják, ez alkotmányos korszakban sokat tett a kormány az elemi és felsőbb oktatás terén, ez jó gyümölcsöt fog teremni, a nemzet általános művelődésének alapja le van fektetve, csak idő kell hozzá, hogy ép, erőteljes fává nője ki magát és akkor — no akkor meg lesz alapja a köztársasági kormányformának is.

Nagyban csalódnak ez optimisták!

Nem egyéb ámitásnál, mintha a népművelődés terén haladnánk, a mi történet, az csak külszínre, ámitásra van számítva.

Nem vonjuk kétségbe, hogy vannak nagy számmal néptanítók, kik egész buzgósággal — nagyobbal, mint jutalmazásuk után elvárni lehetne, — szentelik életüket a népművelődésnek, amde ilyenek előbb is voltak, de ezek most is nagy kisebbségben vannak, a többi legfeljebb teszi azt, amit külszínre tenni kell, nehogy kimozdítassék, avagy üz humbogot, miben az elnéző vagy a dolghoz éppen nem értő felügyelő hatóságok által támogatásában részesül.

roppant néptömeg hullámzott az utcákon, melyen az érkező hadsereg átvonult, és a vonathoz vezető utat, valamint az indóházat beláthatatlan tarka embersokaság lepte körül és várta türelmetlenül a vonat megérkezését. Végre tarak durrögások között a gyönyörűen díszített gőzkocsi felénk, kitérőt célpontjához törtetett. A gőzkocsi homlokán, mely Tek. Kellenfy vasuti igazgató úr személyes felügyelete alatt vezettetett, zöld galyakkal körülfont magyar ezimer volt látható nemzeti lobogócskával kísérve. Minél közelebb érkezett a vonat annál inkább felhangzott a lelkes éljen ezrek aján, mit a derék fiúk kendőt lobogtatva egész elragadtatással viszonoztak. Mindnyájunk szemében az örömkönyvek csillogtak.

A vonat megállott. A 25-ös bizottság élén a polgármesterrel ekkor Polz ezredes és az egész tisztikar üdvözlésére sietett. A polgármester megható szavakban tolmácsolta Pécs város érzelmét, köszönetet szavazva az ezredes és az egész tisztikar, hogy gyermekeinket a város és megye fiait habár győzelemről győzelemre vezető mégis csekély veszteséggel visszavezérelték hozzánk. Az üdvözlő beszédet több ízben harsány éljen szakította félbe. Ennek végeztével az ezredes, e megtestesült katonára ragadta a szót és egészen átérzően így mondott köszönetet nem a „nem remélt” — mert hiszen ő tudja ismeri a hős nemzet hazafiságát, hanem azon szíves és képeletét túlhaladó tünemény fogadtatásért, melyet a szülőföldre visszavert 52. gy. ezred részére a város rendezett. De megis érdemelték — ugymond tovább — büszkének lehetnek önök a vitéz baranyamegyei fiukra, mert habár nem mondhatom, — nehogy sértő legyen — hogy az 52-ik gy. ezred katonái a birodalomnak legjobb legderekabb hadifiai, mindazonáltal kifejezést adhatok annak, hogy nálánál jobb, vitézebb nincs az egész monarchiában. — Mind hősök voltak ők, — kik nem ismeretek félelmet nem csüggedést.

Látni kellett volna, hogy fogalma legyen valakinek ezen természetes és szívből jövő rövid de velős beszédnek. Mindnyáján érzékenyülve hallgattuk és egészen ellekesülve kiáltottunk éljen az általános becstül ezredes és tisztikarunk. A beszéd után a tisztikar élén az ezredessel, a

Azt a tanítót, ki az általános tankötelezettséget a törvényben megszabott kényszerítő eszközökkel is forciozni akarja, — kinevetik és számalommal viseltetnek vaksága iránt.

A közép és felsőbb iskolákról akár ne is szóljunk, azokban az önkényuralom által inaugurált Thun-Leó szelleme most is túralgó, ez pedig minden egyébre előbb, de hazafiságra nem képezi az ifjúságot.

Az alkotmányos kormányzat egy adósságmentes állampénzügyet vett át és tíz év alatt el nem apasztható chronikus deficitre vitte. — A nemzet törzsvagyonyából legalább is 3000 milliót elpusztított, — nem számítva a nagy részben amugy is eladósodott nagybirtokos osztályt, a közép és kisbirtokosságot már nagyobb részt uzsorások kezébe juttatá, minek és a netovábbig fokozott adóknak következtében a földbirtok értéke egy harmadára szállt alá. — Az osztrák kereskedelmi politika által engedi a magyar kéziparost tönkre tétetni, a nemzet vérért kiszivattyuztatni.

Az erkölcsatlenség terjedésének nemcsak gátot nem emelt, hanem azt a németiség salakjának, német színész és énekes bandáknak kormányilag adott előadási engedélyek által egyenesen elő is mozdította.

Nos a Bach-Schmerling 15 évi absolutismusa tett-e ennyi rosszat? Bizony a nemzetnek 1860-1861. évi tüneményei ellenkezőt tanusítanak.

Néhány adat a bosznia-hercegovinai kérdés történelméhez.

(Folyt.)

Vagy négy hóval a berlini találkozás után Konstantinápolyban a külügyminisiteriumban meg volt azon meggyőződés, hogy a berlini alkúnak Törökország tábornok vezetése alatt a városban tartózkodó és díszben megjelent tisztikar elé sietett, míg ez alatt a rendezőség a fogatokba ült és a Szechenyi téren felállított díszes baldachinhoz hajtatott, hogy a rendet fentartsa.

Kévs vártatra azután a katonák is megkezdtek zene kíséret mellett a bevonulást. Mindenütt a merre csak átvonultak, utjuk valóságos diadalmenet volt a házak lobogók és virágokkal díszítve ünnepélyes színt öltöttek magukra. Az ablakokból szőnyegek lógtak le, míg magából az ablakból városunk szép hölgyei virágos-levé fogadták a vitéz fiukat. Ezek és ezek követék, kísérték őket folyton éljenzere és „isten hozott”-al üdvözölve. A ki egy ismerősére talált azt nyomban átkarolta és csókolták halmozta el. Nem tágitott és nem hagyta magát örömben senki se zavartatni.

Mintegy négy óra lehetett, hogy a menet a szőnyeggel bevont, koszorú virágok és lobogókkal felpompázott baldachin elé érkezett. A baldachinon Baranyamegye főispánja és a székváros számos polgárai várták a hazatérteket. Városunk három legszebb hölgye szintén ott volt a baldachinon, hogy a babérkoszorút, melyen gyönyörű nemzeti szín szalag hullámzott alá az ezrednek győzelmes, harcban rongyolt lobogójára reá kössék. Jeszenszky Etelka, Müller Eugenia és Madarász Ilka úrhölgyeknek jutott a nem mindennapi megtiszteltetés és mi nem csalatkozunk, ha ama nyilatkozatot közzé tesszük, hogy az 52-ik gy. ezred hős katonái a jeles tisztikarral egyetemben meglehetnek elégedve ama csekély, de mégis nagyra-becsült jutalommal hogy a város három gráciája nyújtotta illetve kötötte a babérkoszorút a lobogóra, melyhez annyi dicsőség van fűződve.

Mielőtt azonban a babérkoszorút a lobogóra köttetett volna, Perzel Miklós, Baranyamegye főispánja emelkedett hangon tartott jeles beszédben emlékezett meg a hősökről és üdvözölte őket edes szülőföldükön, kiemelve, hogy dicső elődeink nyomdokait követve, kiérdemelték a vitézi hírnevet és úgy a megye, mint a város büszkének néz derék fiaira. Hangsúlyozta a farsadalmak és nélkülözések nagyságát, beszélt a vészes ütközetekről és itt a tisztikar

feldarabolása a tárgya: és hogy a hercegovinai mozgalom Ausztria által szították. Nem kevésbé erősítette a török kormányt e nézetében az, hogy Zágrábban és Sziszekben fegyvereket és puska-porot talált egy pár tulbuzgó hivatalnok, ki nem élt meg azon tévhiben (?), hogy Bécsből támogatják a lázadást és hogy lázadásához fegyver kell.

A szultán, ki a trónörökösödési rendszer megváltoztatását még birodalma felének feláldozásával is keresztül akarta volna vinni, orosz ígéretekre támaszkodva, már évek óta keresett miniszteriumot és utat e cél elérésére. Egy tekintetben nem boldogult. Csak egy támasza volt — az orosz. Ez volt oka annak, hogy inkább hallgatott az oroszok sugallataira, mint miniszterei tanácsára és inkább csapta le ezeket, semhogy az általuk ajánlott orosz-ellenes lépéseket megtette volna.

Igy például 1873. márczius havában a minisztertanács elhatározta, hogy Konstantinápolyt megerősíti — a szultán e határozatot megsemmisítette.

Csak nagynehezen volt képes Hussein Avni pasa, az akkori hadügyminiszter keresztül vinni az Antony-féle szerződéseket a Henry-Martini és Wrüchster fegyverekre nézve.

Különben Európában ekkor minden csendben volt. De a czár Gortsakoffal június havában Bécsbe jött és keleti tervek fogatába vételt sürgette. Ezen összefogott tárgyalás már sokkal több ismeretes Oroszország konstantinápolyi követe indiscretiója folytán nem sokára köztudomású dolog lett, hogy Oroszország Románia, Szerbia és Montenegro függetlenné tételét ajánlotta, hogy Németország evel nem ellenkezett és Ausztria csak Szerbiával szemben követett bizonyos biztosítékokat (Boszniát és Hercegovinát).

E találkozás után az osztrák félhivatalos lapok, a nélkül, hogy a porta erre a legkisebb okot is szolgáltatott volna, egyszerre azt kezdtek kürtölni, hogy Ausztriának már, nem lehet érdekében a régi, Törökország integritását biztosító, politikát folytatni, hogy e politika túl élte magát stb.

Két hét sem telik el ez események után és már arról értesült a világ, hogy Boszniában egy lázadás tört ki, és hogy Gradiszskában valami borzasztó veredés volt. Erre persze Ausztria (mindig, merő barátságból a porta irányában!) kiküldötte a szerajevói konsult a tényállás megvizsgálására.

karnak szavazott köszönetet, hogy fiaink vérért a mennyire csak lehetett, megkímélték. A főispán jeles beszédében a 7-ik huszár ezred vitézségéről sem felejtkezett meg.

A többször egrázó „éljen”-ekkel félbeszakított beszéd után ismét Polz ezredes vette át a szót és ugyancsak megható szavakban adott meglepetésének kifejezését. Ő ismeri a magyar nemzet lelkesedését és hazafiságát, és csakis az ily erények mellett lehetséges, hogy ők, a hazatért hadifiai szívélyes és tüneményes fogadtatásban részesüljenek. Visszahoztam — ugymond — Baranyamegye és Pécsváros gyermekeit a mennyire lehetett, csekély veszteséggel, és most, a midőn azok nagy részét önöknek átadom, kijelentem, sőt bizosítatom önöket, hogy nincs az egész osztrák-magyar monarchiában oly hadsereg, melynek katonái vitézebbek és engedelmesebbek volna. Ők soha sem tágitottak, hanem példát adtak a többieknek. Ezen mindnyájunkat megragadó és német nyelven tartott beszéd végeztével az ezredes fellépett a baldachinra és tiszta magyarsággal felkiáltott: „Éljen Baranyamegye, — Éljen Pécs városa.”

Ezekután az ünnepély egyik felvonása le volt játszva és a megérkezett katonák beszállásoltattak. A közönség pedig ismét a vonathoz rohant, hogy a második transport megérkezésén, mely 5 óra körül kitérve jelen lehessen. A házak ablakai ekkor már lassanként kivilágítottak, a baldachinot körülvevő lámpionok megnyújtatták s az egész város, de különösen azon utcák és terek, melyeken a hadifiai átvonulnak, pazar fényben tündöklött. Mintegy hat óra lehetett, midőn a második transport megérkezett, a kiket szintén a 25-ös bizottság élén a polgármesterrel fogadott. Ez utjában érkezett katonák szintén a Szechenyi tére vonultak, hol látva a tiszteletükre rendezett tüneményességet, lelkes éljenekbe törtek ki, melyet a roppant néptömeg ezerszeresen viszhangozva adott vissza. És végre, miután az utolsó transport, melynek 9 óra kellett volna megérkeznie — közébejött akadályok miatt elmaradt, meg nem érkezhetett, a közönség is szétszórt és késő estig az utcákon hullámzott, gyönyörködve az esti 10 óráig tartott kivilágításban.

Hirdetések ára:

Egy öt-hasasos petit sor egyszeri megjelenésért 8 kr. többszöri megjelenésnél árlengedés adatik. Minden hirdetés után 30 kr. bélyeg díj fizetendő. A nyitól tér 1 petit sora 10 kr. A hirdetési díj előre fizetendő.

TÁRCSA.

A hősök bevonulása.

Megszűnt a zaj és helyét a néma csend foglalja el. Pihennek ők a dicső hadifiai dülő csaták után s csak a gondolat mereng el a fájó multakon s csak a szív, az örökké érző kebel szorul el olykor olykor a kínos emlékek hatása alatt. Elhangzott a vezér parancsszava, el a fegyverek dübörgése s az elesettek szív-szagató jajjai; nem kél az ajkra harci dal többé, csak az öröm vi párbajt a néma fájdalommal a kebelben. Miként a felbő, a melynek szelét a nap aranyággal szegezi meg bensejét a villám hatja át, úgy váltakoztak öröm és fájdalom a vitézek kebelében. Az öröm a viszontlatás boldogító öröme, s a fájdalom, az örökre elvesztett derék bajtársak felett. Oh! de ne szaggassuk fel a sebeket. . .

Julius 15-én váltak el tőlünk, szivrendítő volt a válás perce, a búcsú mindnyájunkat meghatott. Az előzért megszálta szivünket, sokaknál edes most a család, de hányan vannak kiknél az előzért teljesedésbe ment? . . . Ott voltunk a távozás perczében „isten hozzád”-ot intünk könyvezve a távozókat; azt hittük sohse fogjuk őket viszontlatni. És ime! új nap fénylett reánk annyi bánat után. Visszatértek véreink a világot bámulatra ragadó győzelmes csaták után, hirt és dicsőséget aratva mindentűti. Mind hősök voltak ők, — megérdemlik, hogy dicső őseink „unokái” nevet viseljék! Hiába: „Csak sast nemzenek a sasok, és nem szül gyáva nyulat Nubia páruca.”

Hetek előtt jött az ürvendelés híre, hogy az 52-ik gy. ezred visszatér szülőföldre; hányszor hittük, hogy legközelebb megérkeznek, míg végre biztos tudomást nyertünk. November 16-ára volt az öröm-ünnep kitérve. Alig hogy meghozta a táviró a kedves hírt, — az egész város mozgásba jött. Fogadtatást rendező bizottságok alakultak, gyűjtéseket rendeztek, hogy a derék fiúk bevonulása méltó legyen a győzelmes katonákhoz. Meg is történt, — nem is vált szégyentünkre.

Délután 3 órára volt kitérve az első transport megérkezése. Már két órák

Egy hóval a kiküldetés után már Bécsben járt a bosnyák küldöttség, mely panaszait nemcsak Andrássynak, hanem tudvalevőleg a francia, angol, német, olasz és orosz követségeknél is előadta.

Ez időtáiban utazott Milán fejedelem is Bécsbe, hogy Andrássyval értekezzen a követendő lépések felől. Csakhamar azonban azt tanácsolta, hogy mióta nem Szerbiával, hanem Oroszországgal akarták Bécsben valósítani, Bosznia- és Hercegovinai vágyat, nem igen veszik számba Szerbia létezését sem. Milán e perczől fogva érezte, hogy ő csak orosz tolmácsok által szólhat Bécsben és e tapasztalathoz hűen is járt el.

A porta azonban megsokalta a boszniai garázdálkodásokat és elhatározta, hogy erősebben jár el a dologban. Midőn a boszniai váli Aszim pasa azt sür-gönyözte Konstantinápolyba, hogy több lázadó kihallgatásánál kiderült, hogy az egész mozgalom külföldön, főképen Dalmatiában teremtett és onnan ígéretek, pénz és fegyverek alakjában, csempész-tetett be a két tartományba, a porta, mielőtt még erőlyes intézkedéseket tenne a lázadók ellen, elhatározta egy körjegyzéket intézni a hatalmakhoz, melyben egyenesen Ausztriát vádolja, a bosznia-és hercegovinai mozgalomért, — a vád főszűlát Theodorovic osztrák-magyar fő-konzulra veti. Ez utóbbi ellen azon kör-ülmény bősítette fel az aranyzarv ál-lamférfiait, hogy a gradiskai eseményeket a török kormány rágalmozására használta fel. —

Az osztrák-magyar külügyéség tiltakozott a jegyzék tartalma ellen, valamint Aszim pasa gyanúsításai ellen is és elégtételt követelt a portától. Az osztrák-magyar szerajevói főkonzul behuzta lobogóját és majdnem az illető követeit visszahívására került a dolog. De ez egyrészt nem tetszetett azoknak, kiknek hivatalos igazgatókra volt szükségük bizonyos tartományokban, másrészt a portát is kellemetlen helyzetbe hozta volna, mert azt belátták Stambulban, hogy hasonló, nehezen, vagy éppen nem bizonyítható vádak által a porta nagy formahibát követelt. Megjegyzendő, hogy e vita körül-ülül akkor folyt, mikor Ignateffnak sikerült a portát Angolország előtt a ladszai-expeditió által, Franciaország előtt pedig a Hussunista és Anti-Hussunista kérdés által compromittálni. (Erről egy későbbi cikkben többet.) A porta, mely akkori körjegyzékével ép oly időpontban

Másnap a katonaság a laktanyákban megvendégettetett, míg a tisztikar tisztele-tére esti 1/8 órákora a tornacsarnokban banquet tartattott. A banqueten mintegy 500 személy vón részt, a kik azután határtalan jókedvben kora reggelig elmulat-tak. Éltették a királyt, a hazát, a tisztikart, a hadsereget, szóval a toasztok se vége, se hossza nem volt. A banqueten valamennyi mozgositott önkényes és a ki-tüntetett legénység is részt vett.

Hétfőn azután a tartalék katonaság elboacsátott, míg a rendes bóké állomány-beliék Bécsbe vitettek, a hol ő felsége különös kívánatára helyőrségi szolgálatot tesznek.

Az ünnepélyességek is vége lőn. A hősök felkeresték ismét szülőföldjüket, a kisdud falut, hova annyi emlék köti őket. Már távolról int a hazatért felé a templom tornya és a kis harang szavát távolról fü-lébe hozza az esti szellő. Sokakat tárt ka-rokkal fogadnak, minden a régi — semmi változás. Mig némelyiknek keble elszorul, látva a pusztulást.

Az egyik betegen hagyta kedves ne-jét, felve, reszketve lépi át a falu határát, a bizonytalanságtól majd meg hasad a szíve. Szomortan ballag utcazhosszat a falún; nem meri megszólítani az embereket, nehogy előbb tudja meg a valót. Számalommal néznek rá és könyvek mozdulnak a falú népe szemei közé. . . Most tér be a kicsi házba . . . minden oly csendes. . . Bekopogtat az ajtón. . . Senki se válaszol. . . Ért veasz magán. . . benyitja az ajtót és majdnem örülten tántorul vissza. „Ki az?” — szólítja meg egy gyenge női hang.

„Anyám!” kiált fel az érkezett. Egy sikoltás, s egymás karjai közt nyugosznak. . .

„Hol van nőm?” kiált rémtűten a férj.

„Édes fiam, adjon erőt. . .

„Meghalt. . . oh jaj nekem. . .

Hány ily szomorú eset fordult elő. . . de hagyjuk e komor képeket és üdvözöljük meg egyszer derék katonáinkat és mondjuk örömmel telt kebellet: „Isten hozta őket.”

lépett fel, mint nem sokkal ezelőtt hasonló vádlevelével, megadta magát és elégtelt adott a jegyzékben emelt vádakért. Annnyit azonban mégis elért panaszával, hogy a bosnyák küldöttséget elkergették, és hogy egyelőre nem mertek tovább menni igazgatásukkal Boszniában.

De Hussein Avni pasha ezzel nem elégedett meg. Ő ki tökéletesen felismerte a veszélyt, melyben a török birodalom forgott, a rakoncátlan fejedelmeket akarta ártalmatlanokká tenni. Első lépésüket Szerbia függetlenségéig álmának megszüntetése lebegett szeméi előtt. Milán fejedelmet tehát hódolattétel végett Konstantinápolyba idézte. A fejedelem huzódott vonódott ugyan, de végre minden halogatás dacára is 1874-ik év április havában el kellett mennie Canossába.

(Folyt. köv.)

Egy bűnbánó tekintély.

A szegedi egyik kerületben Simonyi Ernő lemondása folytán új képviselő választás lévén megtartandó a szövetségi kormány és habarékpart Somsich Pált kinálta meg a jelöltséggel, mit azonban Somsich visszautasított akként nyilatkozván a nála tisztelgő küldöttség előtt, hogy kezdi hinni, miszerint Magyarország legnagyobb szerencsétlensége az 1867-ben teremtett dualismus, — és boldogtalan pillanat volt az, melyben Deák Ferenc a kiegyezést megalakította. — Teljeséggel nem reméli, hogy a reánk szakadó szlav politikát elhárítani lehessen, az udvar elhárította, Andrassy és Tisza mindvégig szolgálói fogják és ez országgyűlés befogja tetőzni az ország romlását. — Neki nincs kedve ott működni a honvesztés munkáján, ő a legkisebb hasznót sem vár parlamentni működésétől! — Régen mondtuk mi ezt, hanem persze mi nem vagyunk tekintélyek, nálunk pedig ezeket imádják és utánuk mennek, mint a birkák a kolomp után.

Uj képviselők. Széll György függetlenségi párti Makón, Zsigmondy Vilmos Selmeczen, Csernátóy Lajos Fiumében képviselőknél választották meg.

Somsich Pál fenemlített, a küldöttség tagjai által hallomás után közzétett nyilatkozatát egy az „Egyetértés” szerkesztőségéhez intézett levélben következőké igatja meg, helyzetünket — egy politikai mint pénzügyi és társadalmi tekintetben is a legszomorúbbnak tartom, olyannak, mely meghamisítja alkotmányunkat, megrontja nemzetgazdaságunkat és elkeseríti a mindennapi életet. Nem így gondolta magának Deák Ferenc és mindazok, kik őt követve annak létesítésén működtek — „a dualismus”. Távol volt ezektől azon gondolat, hogy a delegátók, melyek a közös érdeknek ismert rendes ügyek ellenőrzésével, illetőleg intézésével lettek megbízva, — hogy ezen delegátók a magyar országgyűlésnek souverain hatalmát a absorbeálják, sok millióra terjedő rendkívüli, a rendes jövedelmekből nem is, csak új államkötelesekkel fedezhető kiadásokat, — háborút vagy békét, és tartományok elfoglalását, a souverain országgyűlés bejegyzésével nélkül dekrétálhassák. Ily eljárás nem alapulhat az 1867-ben szentesített dualismusnak, hanem csak annak erőszakos félremagyarázatán, meghamisításán.

A bosnyák menekülteknek haza telepítéséről ezt írja a „Bos. Corr.”: Horvátországból és Dalmáciából valószínűleg a legközelebbi napokban haza kísérültek a menekültek. A kormány rajta volt, hogy a török földesurakkal meg egyezésre jusson az iránt, hogy jobbagyikat a dolgok új rendje szerint fogadják vissza. Arról is gondoskodott a kormány, hogy a szegény hazatérő menekültek a legszükségesebbekkel el legyenek látva, míg a körülmények ezt megkívánják. Összesen közel 80,000 lélek költözködik vissza hazájába és pedig többnyire a Bihaac, Banjaluka és Travnik kerületekbe.

Botrány Lembergben. Hausner lengyel képviselő tisztelgésére bankettet rendeztek a lembergi polgári kaszinóban. Este az akadémiai ifjúság faklyázenével tnttenti akart a kaszinó előtt és a rendőrség egyetlen magaviseletére véres botrányra szolgáltatott okot. Anélkül, hogy előbb rendre intette volna a tüntetőket, kivont karddal rohant a faklyás vívők és az érdeklődő közönségre. Csakhamar rendszeres csata fejlődött ki és a faklyá vívők bizván tulnyomó erejükben, előre törtek és visszavonulásra kényszerítették a rendőrséget. Csak éjjeli 10 órakor gondoskodott a hatóság a szorongatott rendőrökre és segélyt küldött a rend fenntartására.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A lefolyt héten a trónbészre adandó válasz feliratok általános tárgyalása volt napirenden az országgyűlésben, miért is a ház szokottnál népesebb és a karzatok is zsúfolásig teltek. Őt választelirati javaslat van a képviselőház elé terjesztve és ezek közül csak a horvátok fogadják el a kormány külügyi politikáját. Nográdi Szontagh Pál nyitotta meg a vitát utánna általános tetszés között Apponyi Albert gróf beszélt az egyesült ellenzék részéről. Még Trefort is helyeslőleg bolygatott itt-ott a fejével, mely hihetőség az atyai fájdalom kifolyása lehetett. Polt Mihály hangsúlyozta, hogy ha Bosznia és Hercegovina occupatiojának Oroszország ellenes célja van, akkor ez nagyon elkésett és alkalmas arra, hogy a monarchiát bonyodalmakba sodorja. Polit után, a ki kárhözattarta az occupatiót, Verhovay Gyula emelt szót és rövid, de velős beszédben indokolta a függetlenségi párt feliratát. Midőn Verhovay megkezdé be-

szédét, Tisza Kálmán kiment, később azonban ismét visszatért és egykötvetleg hallgatta végig Verhovay beszédét, melyben nemcsak a külpolitikára terjeszkedett ki, hanem mindazon tényekre is, melyek a jelenlegi válságos helyzetet eredményezték. Mihajlovits Károly a horvátok felirati javaslatát azért ajánlja főképp, mert ez az egyetlen kormánypárti felirati javaslat, mely nem látja veszélyesnek Bosznia és Hercegovina megszállását, sőt az orosz befolyás ellensúlyozására szükségesnek találja. Bizonyára nem Magyarországnak, hanem Nagy-Horvátországnak érdekében.

Eötvös Károly beszéde kezdetén röviden elősorolta azon okokat, melyek őt az egykori deákpartion a függetlenségi párt zászlója alá hozták; majd nagy tetszés közt ismét annak szükségességét kifejté, hogy az egyesült ellenzéknek is előbb több e zászló alá kell csoportosolniuk. Beszélte aztán a három-eszázszövegségről és elítélte a kormány külpolitikáját, pártolja nemcsak az egyesült, hanem még a kormánypárt felirati javaslatát is bizonyos mértékben. Utánna Tisza Kálmán beszélt, hogy védje a kormány politikáját, párhuzamot hoz a san-stefanoi és berlini szerződés közt és ez utóbbit tul előnyös világitásba helyezi, tagadja, hogy Bosznia occupatioja által a kormány az országgyűlést, a nemzetet megcsalta volna, de hozzá teszi, hogy ő e teoriák fejtegetésébe nem boesajkodik, holott csakis ez volna érdekes, mert hát tagadni mindent régi manueveriz Tiszának, kinek beszédét csak a patent mamelukok Toth Vilmos, Moritz Pál stb. helyeselték, míg a házat hidegen hagyta. Simonyi Lajos báró és Hoffmann Pál egyébként tönkre tették Tisza Kálmán összes okoskodásait.

Hoffmann előtt Dárday Sándor mutatta be magát, mint új mameluk és a Tisza gárdának hűsége tagja. Beszélte a török birodalom korbátságáról, a dunai védvonal feláldozásának kényszerítéséről (Lám! lám! mily nagy stratégus! Hja! sokan szólnak oly dologhoz, melyhez nem értenek, ez ma politikai betegségek) s mindebből következteti, hogy Bosznia és Hercegovinát el kellett foglalnunk.

Mocsary Lajos tartalomgazdag nagyszabású beszédében hatalmas bonczek alá vette a kormány külpolitikáját. Kimutatta a politika nemzet ellenes irányát; bebizonnyította Törökország életképességéről terjesztett állítások valótlan-ságát. Rámutatott Bosznia és Hercegovina tulajdonképeni céljaira, az udvar hagyományos terjeszkedési vágyaira és az alkotmányosság megszüntetésének szándékára. Toth Vilmos a ház általános megbotránkozása közt tartott az occupatiót pártoló és absolutistius eszmékkel telt beszédét. Irányi Dániel nemes bével tartott beszédét a ház nagy figyelemmel hallgatta. Beszédében szellemes párhuzamot vont a Lengyelországot felosztó Kaunitz s az ennek babérait megirigyelt Andrassy közt Remek beszédét azzal végezte be, hogy figyelmeztette a kormánypártot, miszerint ne akarja a kormányt megmenteni akkor, midőn azzal a házat vesztik el.

Szilgyi László beszédében kormánypárti léte a leghatározottabban elítélte az occupatiót; ez volt beszédében az érdekes.

Mocsary Lajos jeles beszédében ítélte el a kormányt s az occupatiót. Szerinte, ha Bosznia és Hercegovina török uralom alatt nem maradhat, jobb lett volna azt Szerbia és Montenegrónak átengedni, mert ez esetben az Oroszországhoz szító elemek határainkon kívül maradtak volna. Ily szellemben nyilatkoztak Szalay Imre, Degré Alajos, Bujanovics Sándor, és Miklos István, míg Kemény János, Hegedűs S. és Máriássy S. az occupatiót mellett kardoskodtak. Orbán Balázs beszédének különösen azon része kellett nagy figyelmet, hol adatokat hozott fel az erdélyi választások alatti vesztegetések bebizonyítására. Még a kormánypártra is hatottak e szavok.

Pauler Tivadar is szót emelt a kormány politikája mellett de Szilgyi Dezsőben mesterére akadt. Kötűnő és zajos helyesléssel kísért beszédében Tiszának multkori állításával szemben saját előbbeni nyilatkozatait olvasta fejére.

KÜLFÖLD.

A nagyvezir és gróf Zichy között néhány nap óta élénk tárgyalások folynak. Kormánykörökben egész határozottan állítják, hogy egy osztrák-magyar konvenczió felül folynak a tárgyalások, a mely szerint a novi-bazári szandzsakot Ausztria-Magyarország a portával együtt szállná meg. A kilátásba vett konvenczió magába foglalná azt is, hogy Ausztria-Magyarország kötelezi magát bizonyos közelebb meghatározandó eshetőségeknél Törökországot védelmezni és támogatni. A Bosznia és Hercegovinára vonatkozó konvenczióról is vannak hírek, de úgy látszik kevés kilátással, mert a porta ragaszkodik régi álláspontjához. Mindazonáltal konstataható, hogy a portánál igen kedvező a hangulat Ausztria-Magyarország iránt.

Hir szerint Bismarck herceg értesít a londoni német követet, hogy intervenczió aljon Muszkaország és Anglia közt. Suvaloff különben oly meghatalmazást vizsgával Londonba, hogy nagyon valószínű a béke megegyezés a két állam között.

Muszkaország minden törekvése, hogy Romániával új konvenczió köthessen, hajótörést szenvedett. Stuart báró, muszka

ügyvivő kénytelen volt megelégedni avval, hogy Muszkaország átvonulási joga addig fenntartatik, míg a szerződés erre Romániát kötelezi. Ennek következtében Bukarest és Szentpétervár közt nagyon feszült a viszony.

Bismarck herceg minden erejét és befolyását megfeszíti, hogy Suvaloff gróf nevezessék ki muszka kancellárrá (Gorcsakoff helyébe). Bismarck herceg ugyanis meg van győződve, hogy az általa teremtett berlini béke csakis úgy maradhat békének, ha a szivélyes a komoly és józan Suvaloff lép Gorcsakoff helyébe.

Mint a táviró jelenti, közelebb Djuma mellett veredtek össze török csapatok insurgens felkelőkkel. A csata a törökök győzelmével végződött és több bolgár felkelő elfogottak.

Az olasz király és királyné 16-án Napolyba érkeztek és ott nagy lelkesedéssel fogadtattak. A Via Carbonarán, midőn nehány egyén az uralkodó párnak kérvényeket nyújtott át, egy ember kést vont elő s a királyné vetette magát; sikerült is neki a király balkarján sebet ejteni s Cairolini miniszterelnököt balczombján megsebesíteni. A király hidegvérrel kihuzta kardját s azzal a gyilkos feje felé vágott. E közben Cairolini hajánál ragadta meg a gyilkost, kit egy vértkapitány megebesített. A kapitány a gyilkost az öröknek adta át. Midőn ő felségök a palotába érkeztek, az erkélyről mutatták magukat a tömegnek, mely lelkesülten üdvözölte őket. A gyilkos neve Passamente János, szakács, 29 éves, Potenza tartományból való. Kijelentette, hogy nem tagja semmi társulatnak, de nem akarja a királyokat, minthogy urai vele, mint szegény emberrel, mindenkor rosszul bántak.

A királynő vette legelőször észre a királyhoz irányzott gyilkot és Cairolinához fordulva, izgatottan kiáltotta: „Cairolini, mentse meg a királyt!”

A király szerencsés megmenekülésének híre roppant tömeg vonult a Capitolium harangját. Raspoli herceg polgármester, kezében a király szobrával, a tömeghez beszédet tartott, s a többek között ezt mondá: „Gyilkosok nem képesek Olaszország sorsát változtatni. Cairolini legdicőségesebb sebe az, melyet akkor kapott, midőn megmentette a király életét.” A nép lelkesedése leirhatatlan. Midőn a nápolyi sürgönyök megérkeztek, az összes színházakban megszakították az előadások.

Az angol kormány képviselője értesítette a román kormányt, hogy Anglia nemcsak sajnálatát volna kénytelen kifejezni egy orosz-román konvenczió megkötése fölött, hanem ezt elegendő oknak tartaná arra, hogy figyelmét Romániáról levegye, s azt saját sorsának engedje át.

Az „Arme-Verordnungsblatt” 6. felségének egy november 18-án kelt legfelsőbb kizáratt közli Philippovichhoz, a melyben ő felsége elfogadja a második hadsereg parancsnokságának fozsztatására vonatkozó javaslatát, s öt kérelmére, megérdemelt köszönetének és teljes elismerésének kifejezése mellett, főtartott állomásra Prágába visszahelyezni. Továbbá kinevezte ő felsége Württemberg herceget vezénylő tábornoknak és Bosznia és hercegovinai tartomány kormányzóának és báró Jovanovicot kormányzó helyettesnek.

A bagatell eljárásról.

Az erészbeni törvény hallatlan gyarlóságának egy kis pontját szelölőzti a Soproni keresk és iparkamara és annak értelmében alább hozott határozata.

Az 1877. évi XXII. t. cz. 15. §-a értelmében a bírói illetőséget rendszerint alperes lakhelye, vagy ha állandó lakhelyel nem bírna, tartózkodási helye szabályozza. Továbbá a 36. §. rendeli, hogy a 34. és 35. §§. eseteiben, melyek itt egészen lényegtelennek, a képviselők által felmerült költségek az ellenfél ellenében meg nem ítelhetők. A képviselő pedig költségeinek megállapítását megbízza ellenében nem kérheti. Ezen határozványok folytán a kereskedők és iparosok kénytelenek vidéki vevőiknél kinlevő követeléseikről, a mennyiben a kereset a béke- vagy községi bíró előtt indítandó, teljesen lemondani és ezen követeléseik végleges elvesztésének vannak kitéve, mivel ezek miatt sem utat nem tehetnek, sem meghatalmazott által magukat nem képviselhetik, mert a költségek a beperlendő követelést túlhaladják, és ezeknek megtérítésére nem számíthatnak. Ezen utóbbi intézkedés pedig annál feltűnőbb, mivel az eljáró bírónak végrehajtási költségei, egy a végrehajtónak napdíja és fuvarja a 85. §. szerint minden törvényhatósági területre nézve a közigazgatási bizottság által megállapíthatók és a szolgabíróknak ebbéli utazási költségei az állampénztárból kifizetendők, sőt a bírósági végrehajtók azon végrehajtásokért is követelhetnek díjt, melyek a bíróság székhelyén teljesítenek.

Ha pedig a hitelező azon feltétel mellett inditana keresetét saját illetőségi járás-bíroságánál, hogy az adós ez előtt megjelenjen, vagy pedig ha a keresetet az adósra nézve illetékes járásbíroságnál inditana meg azon hibszemben, hogy ezen, habár hosszabb eljárás utján költségei megtérüljen, fognak, akkor igen csaldónék mivel keresete visszautasították azon megjegyzéssel, hogy az, mert alanya 50 főt túl nem halad, a béke-, illetőleg községi bíró elé tartozik. Ezen körülménynek káros hatása már is mutatkozik; a vidéki adósok nagy része a városi illetégeknek iránti tartozásukat nem fizetik, jól tudván, hogy a hitelező kétszer is megmondolja,

mielőtt 10—12 forintnak beperlése végett az adósnak lakhelyére indul, avagy az ügyet meghatalmazottnak adja át, miután a költség többre rug a követelésnél.

Ennek következtében az 1877. évi XXII. t. cz. határozmányai oda volnának módosítandók: hogy a kisebb polgári peres ügyekben felmerülő és az által okozott költségek, ha felperes kénytelen adósát annak illetékes béke- vagy községi bírójánál megindítani, az alperes által megtérítendő; vagy, ha ezen javaslat helyeslése nem talánna, hogy bejegyzett ügyület-egyenek főkönyvi kivonatát avagy számlái, melyek a vevő nek az árak átadásánál azon záradékkal adatkak át: „fizetendő helyben” — oly okmányokat tekintessenek, melyek alapján a kereset felperesnek illetékes béke- vagy községi bírójánál megindítható.

A bizottság ezen felterjesztést a kamara által elfogadttatni és azt melegen pártoltatni kéri, miután kisebb polgári peres ügyekbeni eljárás életbeieptetése óta itt is elég alkalom volt hasonló tapasztalatokat tenni, (Egyhangulag határozati előre emeltetett.)

Siklós 1878 november 18.

A „Pécsi Figyelő” f. é. 46-ik számában közölt, de Baranya megye f. é. november hó 11-én tartott évnegyedes közgyűlésében az elnök főispáni székéről elhangzott azon kijelentés, hogy hadfiainkban Boszniából lett hazatérésé alkalmával egyes helyeken szivélyes fogadtatás nyílvánult, s hogy kivétel csak „Siklós” képezett volna, s hogy főispán ur ő méltósága azt indítványozta, mikép a közgyűlés efeletti rosszaslást fejeze ki, a mi meg is történt — valóban álmékdődsünkat kell kifejeznünk: mert ritka eset, hogy állítólagos erkölcsi mulasztás, egy nyilvános közgyűlésben, megrovás tárgya lehessen.

Hogy kielt legyen a főispán ur ő méltóságának hivatalos referense azt nem tudjuk, de azt igenis tudjuk, hogy az ipse szellemesen állentent, mert nem tudta megkülönböztetni hivatalos jelentésében azon álláspontot, mely a felsőbb parancsra rendelt tüntető paradé, hivatalos jellegűtől fogadtatás, és a szivélyes benső öszinte fogadtatás, és tényleges ellátás között létezik. — Ennélfogva hamis előadása által megcsalva a főispán urnak benne helyezett bizodalnát, tévutra vezette a megye nemesen és hazafiasan gondokozó közönségét.

Igaz ugyan, hogy a siklósi városi előjárás nem ment ki testületileg, vagy küldöttségileg, a megérkezett katonaság elé és nem hajlongott kalaplevegő a vezénylő törzstisztek előtt, s nem csinált hivatalos paradét, taracklövészekkel, előharangozással és a várost feldisítő nemzeti háromszíni lobogokkal és üres párisokkal, de igen is megvédgelte a hazatért harezfiakat a polgárság a maga házában így étekekkel és borokkal, mi többben ért a kifáradt harezosoknak, holmi féle hivatalos hajlongásoknál és fejbölgatásoknál, mely (egy pár főt tiszttel kivéve, ki ilyesmít felsőbb helyre ismét referál;) a tömegnek nem tölti be fáradt gyomrát.

Igy Antal Pál szolgabíró ur magán adakozásokból vásárolt 30. akó bort, s azt a harezfiak között aránylag kiosztatta továbbá vendégszerető ellátásról pedig a városi polgárság bőségesen gondoskodott. — De volt, ha ugy tetszik a magasabb hivatalos köröknek — még hivatalos fogadtatás is. Mert Antal Pál szolgabíró ur, kiment a város végére a harezfiak elé, s ott őket tiszteletteljesen fogadta miként őket megillette. — De talán másnemű hivatalos fogadtatást óhajtott főispán ur ő méltósága, mint például a dárdai volt, hol a vásár téren felállított katonaság, egy egy zsemlyével és némi virslivel vendégteltet meg. — Mely ugyan megmentette a hivatalos látszatot, de a katonának a gyomr. kortyogot a virslitől, — Mig nálunk két napig mulattak a tisztek, úgy mint a kövitzetek kiki a maga módja szerént kivilágos kiviradtik. — Méltos-tessék őket megkérdézni, bevalják ok magok az igazat!

Való az is, hogy Siklós városközönsége, mint tulnyomó részben ellenzék párti, nem barátja a hivatalos és mondva csináló tüntetéseknek, de annyival nagyobb barátja szivből erdő vendégszeretnek, mely diésreterít azért nem igényel. Hogy városunk polgársága a főispán ur ő méltóságának kegyét nem bírja, az régen ismeretes dolog, mert hisz arra magát eddig nem is érdekesítette; de hogy hamis informatóra, a megyei közgyűlésben az elnök főispáni székéről, rólunk rossz-akarutalag terjesztett hírek alapján, irányunkban rosszaslást fejeztessék ki, azt sem érdemelték meg. — Ez azt mutatja, hogy míg csak telivér kormány pártiakká valamikép nem metamorphosáltatunk addig a felsőbb intéző köröknek kedvében nem járhatunk, s a rosakarutató ráfogásokat magunkról elnem háríthatjuk. — De vigasztal az öntudat, hogy hazafiúi és vendégszerető hivatásunkat, betöltöttük a Bosnyák politika diésőségén megszarszókra huzottak, de körülükbe visszaérkezett harezosainkat baráti és tárkarokkal fogadtuk, és őket tehetségünkhez képest becsültelesen megvendégteltük.

Korsós Péter.

Különfélék.

— Ő felsége a királyné nevenapja alkalmával kedden a vártemplomban az összes polgári és katonai hatóságok jelenlétében ünnepléses isteni tisztelettel tartott

Dr Dulánszky megyés püspök ő méltósága celebrálása és fényes egyházi segédlettel.

— A mint a „Magy. Áll.”-ban olvasunk Trol Ferencz pécsi apát kanonok 20000 frtot adományozott az egyházmegyei szegény és beteg papok felségelyezésére.

— Moghivás. A pécsi kereselyűző egyeslet az idei alakuló közgyűléstét jövő vasárnap azaz f. hó 24-én délután 3 órakor tartandja meg a tornacsarnokban, melyre az egyeslet volt tagjai ezennel tisztelettel meghívotnak. Pécs, 1878. november 17-én. Elnök.

— Örömmel értesítjük lapunk olvasóit, hogy Ft. Szuly József a berkesdi plébániát nyerte el buzgó munkálkodása méltánylása fejében. Üdvözöljük a plébános urat új hivatalában.

— Jogász estély. A pécsi jogacadémiai polgárok ma a casino nyári termében táncestélyt rendeznek a jogász — segélyző egyeslet javára. Jégyek ez estélyre reggel 9 óratól 12-ig és délután 3—5 ig kaphatók a jogászegyűző egyeslet irodájában Lyceum épület II emelet. Szemelgye ára, 1 frt, családjegy 2 frt. A kik tévedésből netán még nem hivattak és arra igényt tarthatnak tisztelettel kéretnek jegyeiket megváltani. — Reméljük városunk szép helygyei közül annálkevésbé fog valaki is hiányozni ma a ma tartandó táncestély az egyszerűség, kedélyesség és festelen jökedvény bizonyára felül fogja mulni elődjé. Csak azután hölgyeink is egyszerűen jelenjenek meg és mutassák meg hogy a hasznotalan fényűzést tudják és akarják is szántalni. Az estély esti, 8-órákor kezdődik.

— Legközelebb egy küldöttség menesztik városunkból Budapestre, hogy egy bankfők érdekében mindent elkövessenek. A küldöttség, a megyei főispán és a város országgy. képviselője vezetése mellett városunk előkelőbb kereskedőinek tagjai, a város kiküldött képviselői és a megyei választmány néhány tagjaiból álland. Kívánjuk, hogy a küldöttség célját érje és mi hiszünk is, hogy a küldöttség által kifejezendő azon óhaj, hogy Pécs városa is nyerjen egy bankfőket, oiy nyomós érvekkel támogattatik, mikép azt figyelmen kívül hagyai majdnem lehetetlen.

— Pécsi fiuk Bécsben. Hétfőn 11 órakor távozott el körünkől rövid itlétt után az 52-ik gy.-ezred Bécsbe, a hol helyőrségi szolgálatot tesz. Szamantalok kísérték ki a vonathoz őket. A többi között a 25-ös bizottság is élén a polgármesterrel, a hol azután ismét szivélyes bucsút vevő a tisztakartól, a feldisített gőzkocsi tóra vite őket és kedden reggel érkeztek Bécsbe. Ez alkalommal a bécsiek ismét nagy kitüntetéssel fogadták az érkezőket. A vasatállomásnál Bécs polgármestere, Károly Lajos, Albrecht és Rainer főhercegek, különböző testületek s női deputációk fogadták őket. Az utczák, ablakok s erkélyek teljesen meg voltak tömve és ismétlődött a vasárnapi (Mollinary bakák) lelkes kép, koszorú, virágosz, éjzenések, ajándékok stb. A vitez katonák Polz ezredes vezetése alatt az Alser kaszarnyába vonultak.

— Jövő kedlen adják színészeink Csiky Gergelynek 400 aranyulni jutalmát színművét, az „Ellenállhatatlan”-t. E jeles színmű Pesten nagy feltűnést keltett s ezért ajáljuk a közönség figyelmébe.

— A szini bérlet nemskóra lejár, és így kívánatos lenne, ha Pécs város mértő közönsége a színtügyet méltó pártfogásába venné az újonnan megnyitandó bérlet alkalmával. Igaz, hogy a társulat némi kívánni valót hagy maga után, — de amit az igazgatótól értesítünk, — (hiszen őt egyrészt kárhözattani nem is lehet, hanem igenis a szini igényköseket) minden törekvés oda leend, hogy minél több új darabot, bármily áldozattal is megszerzessen és legalább két jeles tagot (népszínműnekes és népszínmű- és operettekekesnőt) szerzőtessen s így társulatát completté egészítse. Kívánjuk, hogy minél nagyobb sikerre vezessen az igazgató igyekvése, mivel nem szeretnők, ha a színtügy iránti közönség mindinkább fokozódna.

— A jövő héten a szini előadások — a mint a szini műsorozat mutatja — igen érdekes és változatos lesz. Figyelmeztetjük erre is a színtügyet pártoló közönséget annál is inkább, mert a darabok többnyire kevésbé ismertek és igen mulattatók.

— „Kacsi”. A napokban általános feltűnést okozott hogy „Waisz Antal és fia” ezeg valamint Rozs Vendel bórkereskedő a fizetéseket beállították. A mint halljuk nevezettek esodólt kértek maguk ellen, mindazonáltal ez még nyilvánosságra hozva nincs.

— A püspöki-lak ujjá alakítása már majdnem egészen befejeztetett és öszintéu mondvá alig ismeretlen benne a régi elhagyott lakra. Oly esinos és kellemes benyomást idéző most e palota, hogy az egész vártemplom tér benne elegans háttért nyert mely valóban meglepi a szemlélőt.

— Tisza Dárdása — írja a „Ból Ist.” a Sándor megszólat a felirati vitában, s a másik Dárdás Sándor tust hegedült rá a Honban. Fájdalom hogy egyik Dárdás Sándorra ép ugy nem hallgatnak a házat mint a másikra a Honban. Így beútt a Mohácsi vész s elvesz a Hon!

— A hercegovinai küldöttség Budapestben Kra lievitz kath. püspököt, a küldötték egyik vezetőjét meglátogatta a könyomatu lap munkatársa, s a következőket írja a látogatásról: A bemutatás után a püspök esodálkozva kérdé, hogy honnan tud a tudósító magyar léteire szerüni? Azután helyet mutatott neki maga mellett és a magyarok pártatlan vendégszeretét,

barátságos modorát dícsérettel halmozta el. Azon kérdésre, hogy a fővárosban kivül látott országgrészt Bécsből Budapestig mint tették neki, mosolyogva jegyezte meg, hogy ő jól ismeri hazánkat, fiataljait, hogy ő jól ismert iskoláit Székelyvártól kezdve, akkor beszélt ő nyelvünkön, egyet mást most is ért belőle, de persze nem sokat, mert az nagyon régen volt. Hogy mily rég volt, rögtön például illusztrálta, kérdésközdőre egy székesfehérvári iskolatársán, ki neki akkoron kellemes barátja volt, a kirol annyi tud, hogy azota valahol a hazában „püspökösködik.” Tudositonk az illetőnek neve után tudakozódott. Peitler Toni, Peitler Toni! felelt a püspök élénken. Ő is bizonyára énekelni fog rám, bár azt se tudhatja élek-e még vagy meghaltam! Tudositonk felvilágosította, hogy Peitler A. vaczi püspök. Nagyon megörült mikor megtudta, hogy Vác közél esik a fővároshoz. „Okvetten félkezesem, ha mindjárt csak egy óra is, így mond. Azon is örül, mikor h lá, hogy Sz. Felhívár 30 év óta mennyire felépült s odáig most vasut vezet. Átérve az occupációra határozottan állítja, hogy ott az egész lakosság ma már békés, rendez életmódot öhaj, a nyugtalan elemek eltávolítottak végleg a tartományból, a megmaradtak pedig a civilizáció után sóvárogznak, s ezt monarcánktól reménylik. — A hosszú hadjárat ugyan szerlelett megviselte a lakoságot, de a ki a viszonyokat ismeri bizonyosan állíthatja, hogy egy-két év alatt kelő eszközökkel jöhet lehet ott teremteni. Az ellenállás az occupációval szemben a fanatikus törökök műve volt, s hogy nem tartott sokáig, az annak köszönhető, hogy a keresztény lakosság nem támogatta. Vegre a püspök azon kéréssel bocsátotta el tudositonkát, hogy látogassa meg melőbb Mostarban: „Te és honfitársaid ezennel rokonaink vagytok!” — ez volt bocsátása.

— **Szerencsétlen esés.** A pécsi határban levő sarkánykútnál Frankl coloniai lakos kocsisa Abel József oly szerencsétlenül esett le a kocsiról, hogy nyakát törte.

— **A magát kintetelt Mollinári ezredből** csak 608 egyén érkezett meg a harezteről Bécsbe, a többi vagy elesett, vagy kórházakban ápolás alatt levő beteg. A Bécsbe érkezett vitézek fogadtatása lelkesedés, ünneplésségre felülmúl minden képeletet. Több, mint fél millió emberből álló tömeg lepte el az utazikat, tereket, az indoház előlötti tért, hola katonaság csak látott volt. Körülbelül 3000 tiszt löhátan élen az őz Albrecht főherceg tábornagyával — Bécs előjárósága a polgármestertől hatóságok testületet, egyletek küldésének beláthatlan sora. Az éljenzés, lelkesítés leírhatlan. — Egész Bécs ünnepi színt öltött.

— **A „Tolonez” hatása.** Szegény jó Tóth Ede olyan szépen, érzékenyen írta meg, hogy kesereg Angyal Liska, szomorú sorsa fölött, — hogy sok ember talált benne banatos gyönyörűséget. De N. Szelenben más hatást aratott, a híressé vált kórna jelenet. Két szolgálóleány nézte az előadást a karzatról. Talán nekik is volt olyan keserűségük, ők is ratak egy-egy hütelenné vált szeretőt, — denique sirtak az előadás alatt mint a záporos, s a mérgezési jelenetnél ugy elpult mint a kettő, mint a darázs. Aztán hazamentek, — s megmérgezték magukat, gyula híjéről lesze lett viló oldattal. Szerencsére időjkorán észrevették az öngyilkosságot, s ma már mindkét szerelmes szolgálót visszaadhatták a konyhának.

— **Rövid hírek.** A királyi karácsonyra Iránba fog utazni s ott töltendő a télt. — **Rosabery** lord kibérelte a „Kisbért” egy évre — tízezer forintért. — **Bosznia közigazgatása** ugy lesz rendezve, hogy az egyes kerületek s járások élére osztrák-magyar tisztet lesznek állítva. — **Leiningen** volt honvédtábornoknak bebazsamosított tetemét e hó 2-án helyezték át a borosjenői kath. templomba. — **Byland-Reid** gróf egy nyilatkozatban adott elégtételt a közös hadsereg orvosainak, kiket Philipovich láró megsejtett. — **A hercegovinai** küldöttség Budapestre is jött és az udvari elédre is nyertek meghívást. — **Dr. Eötvös** József szobrának leplezését Eresiben, jövő tavaszra halasztották. — **Gr. Szapáry** tábornokot Kassára helyezték át hadparancsnoknak. — **Mildát pasát** Sziria kormányzója bevezette ki a szultán. — **Todtleben** tábornokot Plevna grófjává nevezték ki a cáár. — **Beaconsfieldnek** Chinában szobrot emelnek. — **A spanyol király** ellen merénylet tevő halálra ítéltetett. — **A kesztélyi apáca** zárdában f. hó 9-én tíz ütöt ki — de csakhamar eljött. — **Berlin lakossága** az ez évi népszámlálás szerint 1.040.096 lélekből áll. — **A francia** kormány az adót 19 millió frankkal lejjebb szállította. — **Kocsmar József** Zombori tanárt, ki váltóhamisítás végett zombórból megszökött a fővárosban elfogták és vízsziláglatlat nov. 10-én bezárattott. — **Wahrmann Mór** bárói rangra emeltetik. — **Belgrád** helyett Nis lesz Szerbia fővárosa. — **A fejszámoló** kis Frankl Bécsben van és Sivaloff előt is bemutatta tehetségét.

— **Színészet.** Nemrég hozott kritikánkban igyekeztünk a színtársulat egyik-másik jelesebb tagját a közönségnek bemutatni, a mint azt a néhány előadásból megítélni lehetett s így most csak arra törekedtünk, hogy az egyes darabok és az abban működő személyek előadásait érdem szerint méltányoljuk.

Vasárnap Tóth Ede jeles népszínműve a „Tolonez” került színre, még pedig zsúfolt ház előtt. Ez előadás egyáltalán előadás volt a hazatért 52-ik gyul. ezred tisztelőre, mely alkalommal bemutatott allegorikai képletek a rendező ügyességét árulták el. Bogyó Alajos mint állandó vendég Miklós szerepét játszta, ha ugyan a szerep egyszerű elmondását annak nevezhetjük. Bogyónak nincs játéka, de hangja a miként mutlott is kimélték, jó és technikája kitűnő, csak hogy a magyar népdalok nagy részét érzés nélkül énekl. Hanghordozása és hangmodulatioja a magyar dallamok kellő élénklésére nem alkalmas, miután nem képes (vagy nem akarja?) azon érzelmötteni dalaiba, mely a népdaloknál jellemző, elmaradhatatlan. Gesticulatioja — a menyiben folyton süveghez kapkod — szintén helytelen. Zuo-jenszky né Liska szerepét jól adta, csak hogy hangjának gyengéssége miatt a pécsi színpadon mint az elsőrendű énekesnek egyike nem állna meg helyét. Játéka gondos tanulmányozásra mutat, de ebben ismét a túlságos pathos viszi a főszerepet, ugy hogy folytonos elegiacus hangon való szavalása ott is, hol ennek helye nincs, sokszor élvezhetelenné teszi játékát. Legtöbb elismerést érdemel Breznay mint Mravcsák, kinek természetes játéka, jeles alakítása folytonos derült-ségen tartotta a közönséget. A jait — Lőrinczet — nem mindennapi routine adta és maszkírozása valóban dícséretes. A jait nagyon is hasznavehető tagja aársulatnak. Komikuma finom és minden ízében a nagy túlzástól ment. A darab sikerét egyébként Nagyné és Vedress szintén nagyban előmozdították.

Kedden Bogyó Alajos gyenkelkedése miatt „Faust” helyett egy vigjáték és egy operette adatott elő közép számú közönség előtt. Az „Elkényeztetett férj” vigjátékban Priellné igen kedvesen játszott, csak egy hibája van, hogy bármily szerepe legyen — igen gyorsan és hozzá még gyengén beszél. A „Pajkos Deák” operette határozottan rosszul ment és ha Breznay — mint Geyer — kitűnő és gyönyörkötető játékaival nem kárpótol, ugy valóban számalom lett volna végig nézni. Ugy, miként Breznay, bele élni magát a főszerep tőszér szerepébe, még ritkán volt alkalmunk látni valakit. Breznay szerencsés színész, mert mimikája tökéletesen harmoniában van szerepének fő jellemvonásával. B. Kantay Teréz (Frinke) jól is énekelte, játéka is eléggé színészt volt, csak hogy Viharyval — kinek játéka nem volt eléggé élénk Fleck eszmatisztító szerepében — együtt követelt el ama hanyagságot, hogy öltözékük nem volt az egyéniesítő személyekhez illő akkor, a midőn mint angol lord és szolgája megjelentek. Csodáljuk, hogy a fark tőszér éles szeme ezt észre nem vette. A jait a részeges kórnaost a családásig híven adta.

Szerdán „Dr. Vespe” című 5 felvonásos és bonyolultalkabban gazdag vigjáték adatott elő. Maga a darab igen mutatós, de csak akkor, ha a személyek nem oly vontatva játszó szerepeiket s ezért a darab előnyössége mellett a szereplők vajmi kevés élvezetet nyújtottak. A felvonás közt Pelenkai Karolin és Haryos Ede spanyol táncot lejtettek a közönség teljes meglepésére. Az egész előadás alatt csakis őket tapsolta ki a közönség.

Csütörtökön Gennod jeles operájából „Faust”-ból adták elő színészeink az első és harmadik felvonást. Bogyó Alajos Faust szerepében igen ügyesen és jól énekelte és bejátszta, hogy ez az ő szerelvési területe. Pelső hangjai ugyan fátvolyozottak, de azért elég kellemesek. Egy nagy hibája volt azonban Bogyónak az alkalommal is és ez az hogy átmenetilek, hangszínezései nem eléggé finomak, és így míg a „forte”-t túl erővel, addig a „piano”-t nagyon is halk hangon adja ki, sőt mi több, e kettő közti átmenetét nem systematic, fokról fokra a hang lassankint elmosódásával, hanem merészen majdnem minden hangösszekötés nélkül teszi. Egyébként a közönség Bogyó énekelve ép ugy meg volt elégedve mint Száll Gizellával. Száll Gizellát ezuttal harmadszor látjuk színpadon és mert nem csak egy agodalommal néztünk „Faust” előadása elé, jól esett hangjában gyönyörkötönnünk. Bogyó másik hangja mellett Száll Gizella (Margaretha) kellemes és kitűnően iskolázott hangját élvezet volt hallani. Csengő és terjedelmes hangjával ép oly tisztán adja ki a mely mint a magas hangokat. Trillái biztosak és meglepők. Két hibája van azonban Száll Gizellának, — az egyik a félelem a „lámpaláz” a másik pedig, hogy a szavak kiejtése nem eléggé magyaros. Ezek azonban segíteni lehet és kell. B. Kantay Teréz és Szegszárdy énekeit is élvezettel hallgatta a közönség. Szegszárdynál csak az a baj, hogy hangja Mephistóhoz nem elég erős és a hang kitöltésnél szájtartása nem elég szabatos a minek folytán éneke kissé furcsán hangzik. Egyébként kissé rekedtnék is látszott.

Az opera előtt a „Becsületlő” kis vigjátékot hozták színre. Csókáné a a naiv szerepet kellő felfogással, jól adta. Vedress könnyedén játszott, csak hogy játékában több élemedettséget szerettünk volna látni. Breznay ezuttal is jeles volt. Mátray csak megagoltnal szavalt és gesticulált. Mint kezdőül egyébként sem várhattunk többet. Közönség szép számmal volt.

Általánosságban pedig azon megjegyzéstünk van, hogy egyrészt a szerepek kiosztásánál gyakran azon hibát követik el, miszerint némely tagunk oly szerepet

adnak, mely hatáskörébe nem vág, holott azt más nagyobb sikerrel adhatná elő; másrészt ismét a tolettek nem vágnak össze a szerep méltóságával. Ezen is segíteni kell, különben nevetség tárgya lesz az illető.

Színi előadások sorozata.
F. hó 23-tól.
Szombat: Anzot, közkedveltségű operette.
Vasárnap: A Vereshaja, és Veréb Jankó. a falu bolondja.
Hétfőn: A esirkefogó. Itt először.
Kedd: Az ellenállhatatlan. Bérlet szünetben, itt először.
Szerda: Parlagi Jancsi.
Csütörtök: Faust, az ördög ezimboraja. Operette.
Szombat: Viola, az alföldi haramia.

I R O D A L O M.

— **A „Csöndes órák.”** című hetilap utolsó száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: „A gyógyíthatlan seb” [ered. regény Feodor-tól. — „A lant.” [ered. költ.] Rudnyánszky Gyulától. — „Komédiás-csalad az előadás előtt” [képep]. — „Évek mulva.” [er d. elbeszélés] G. Büttner Juliától. — „Bety, szegény madroz neje.” [Angol népdal] B. G.-től. — „Egy régi család végső sarja” [Vacano Emil M. elbeszélés]. — „Komédiás-élet” [Az „Ueber Land und Meer” után]. — „Éji jelenet a Gangesz partján” [Jacoliot asszony után]. — „A tudós és neje.” — „Nagyvilági hírek, adatok.” — „Vegyes udonságok.” — „Apró hírek.” — A borítékon: Hymen, sakk-rejtély, képtalány, számrejtély [hármás jutalommal a megfejtők számára], szikrak, a szerkesztő nyilt válaszai, hirdetések. — E díszesen kiállított hetilap előzetési ára negyedévre 2 frt. Az év végén egy díszes műlapot át ingyen és kiadó-hivataltan: Budapest, Sandor-utca 23. II. emelet 15 ajtó. Kivonat egy számot mutatványul bárkinek ingyen küld.

— **A „Képes Családi Lapok.”** 3 ik füzeté következő tartalommal jelent meg: 1. Két asszony. Elbeszélés Vörtesy Arnoldtól. 2. Megtért a veszélyben. Elbeszélés. 3. Wickede C. amerikai beszédeiből. 4. A testvérek bünyői elbeszélés Frey V. után Beniczky Irmatól. 5. Gyulai Pál [képep]. 6. Végezetes ugras [képep]. 7. A zöld asztal országja [Monaco, képep]. 8. Képek az észak amerikai egy esült államokból [képep]. 9. Néhány rovar gorgós óvi nagyítás mellett [képep]. 10. Gondolatok. 11. A szeretőtre méltó nevelő [képep]. 12. Különbözők és Apróságok. E változatos és érdekes tartalommal ugy igen csinos kiállásban megjelenő lapot ajánljuk olvasóink nagybessű figyelmébe. Ara egy füzetnek 30 kr. és minden két hétben jelenik meg egy füzet. Megrendelhető minden könyvtárban vagy pedig a kiadó hivatalban Budapest, IV. Kapu-utca 4. sz. alatt. Előfizetni nem kell, hanem minden egyes füzet ara a kézhezvétel alkalmával letendő.

— **Táborszky és Parsch** zeneműkereskedésében legújabbban megjelent a „Mollináry-baka nóták.” Énekhangra zongora kísérettel alkalmazta Huber Sándor. Ára 60 kr.

— **A „Vasárnapi Ujság.”** november 17-ki száma következő tartalommal jelent meg: „Mérnylet a spanyol király ellen” [képep]. — Amerikai költőköl: „Őszszel” ez. költemények Lonfellowt és Bryantól, ford. Csukási József. — „Rabóvilág” [elbeszélés]. — „A trappisták” [3 képep]. — „A Mevlevi vagy tanczóld derisek” [képep]. — „A magyar hazafias lyra.” — „Tizenöt éves kapitány.” Verne regénye [két képep]. — „Országgyűlési képek.” II-ik közelemény: Bedokovich Kálmán; gr. Szapáry Gyula; Szende Béla; Szontaghy Pál; Kovács László; Korizmic László; Szalay Imre; Rath Károly [9 arczképep]. — „Nagzaka japáni herceg.” Dr. A-k-y-ól. — Irodalom és művészet; köztintzetek, mi újsg, stb. rendes heti rovatok. A „Vasárnapi Ujság” előzetési ára negyedévre 2 frt.

— **A „Közigazgatási Lapok.”** 46-ik száma következő tartalommal jelent meg: A viz-jog. — Az egyes adók reformja Ausztriában, Dr. Mariska Vilmos, kassai jogtanár úrtól. — Közigazgatási szemle: A Budapest fővárosi dologház, Barth László úv. ker. jegyző úrtól. — Közigazgatási dantvények. Előfizetési ára évnegyedre 2 frt 10 kr.

— **[Csudavilág.]** Tündérrégek a gyermekparadicsomból. Gyűjtötte Kardos Pál. Ára köve 1 ft. 80 kr.] Ily címmel új ifjúsági iratot vetünk Tettey Nándor és társa kiadókól 8—12 éves gyermekek számára. E könyv mellett érdekl meg, hogy a legmelegebben ajánljuk a szülőknek és mindazoknak, kik a közeledd karácsonkor alkalmas ifjúsági ajándékot keresnek, mert bizvást kiondhatjuk, hogy e művecke a legszebb ifjúsági irat irodalmunkban. A könyv 40 gyermek-mesét tartalmaz s a kiadók mindent megtettek, hogy oly könnyvet nyújtsanak, mely bátran kiallja a versenyt bármily német, vagy franciaországi gyermekkönyvvel. A nálunk szokasos 5—6 roz színes kép helyett a mesegyűteményt 75 csinos, sőt több helyt művészi fametsvény díszíti, melyek mindannyian sokkal inkább hivatnak ifjúságunkban a jó ízlést fejleszteni, mint egy-egy tarka-barka nem mindig helyesen színezett kép. Különbön hogy az ebbeli kívánalmak is kielégítessek, a könyvben négy csinos kivétel színes kép is talált fölvetelt. Ennyit a díszes-kötésű munka külalakjáról, a mi pedig beltartalmát illeti, el kell ismeri, hogy a fölvetet regék kiválasztásában szerző elég ügyesen járt el.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Két ellenkező bortudósítást hoz a „Pesther Lloyd” mult heti két száma, az egyik kintünök mondja az új bort az 1868-ik évihez hasonlítva, a másik azt határozottan és legnagyobb részben test nélküli lörének mondja. Mi az igaz ezenkét ellentétes érdekből szülemlett félrevezetés közt, azt könnyű megítélni, nem is lehet ezzel a bortermelőt és kereskedőt félrevezetni, de igenis káros hatása az ily lelkiimeretlen tudósítások felvétele egy oly kereskedelmi lapban, mely majdnem egyedül forrás a külföldre nézve, miből hazánk közzgazdasági állapotairól tudomást merit.

Az utóbbi tudósítás ezélja határozottan nem egyéb mint, — elijeszteni az osztrák — cseh és a külföldi borkereskedőket a borvitel, kísérletől, hogy a bel-földiek azután annál olcsóbban férhessenek a javához, — az előbbinek az a hibája, hogy általános és nem nevezi meg a szőlővidéket, melynek kintünő termése lett, mert lett bizony testnélküli löré is több mint elégesség, de van oly termés is, mely bátran külkereskedésbe vihető. Bizony nem adnánk a pécsi termésért 10—20 frtot hectoliterként a helybeli kereskedők, haártalmas jó bor nem volna az, midőn másvidékek 2—3 frtért pazarolják a lörét. De miért pártol a hazai kereskedelem ugy oly lapot, mely ilyenmí tudósításokat hoz, azt nem értjük.

Nyílt tér*)

Nyilvános köszönet.
Boldogult nóm temetési költségére a pécsi kath. legény-egylet ifjusaga 9 frt 60 krral, tek. Nyers János ur 1 frt, tek. Dömötör Zsigmond ur 1 frt, ft. Károly Ignác pléb. ur 70 kr. Prezel-mayer Leopoldina 2 frt és Pozsgai István káplán ur 50 krral járultak, mely nemcsak költségért kötelességemnek tartom nyilvános és halás köszönetemet leróvni.

Nagy János, legényegyleti felügyelő

Magánoktatásra

a magyar, német és francia nyelvben, ugymint az elemi tan-tárgyakban ajánlkozik egy képesített tanferfi.

Értekezhet e lap kiadóhivatalában. 258. (1—1)

Figyelmeztetés.

Az általam javított sóborszesz mint kitűnő háziszor megismertetését Magyarországon mintegy 13 évvel ezelőt én kezdém meg. Ez idő óta folytonosan, de különösen az utóbbi években utánoztatik készítményem a legnagyobb mértékben, azaz hogy: **üvegimámis és cimze-gyeim sít aláírásom** megkülönböztető fügyes vonásokkal hamisítottak az utánozt készítményre, mely nem áll egyébből, mint közönséges szeszöl (spirítusból).

Igy volt ez hajdan a jeles felfaló Lee-vel! ezikké Angliában sokan utnozták, míg vegre a ezek jó hírnevet tökéletesen elveszté a hamisított illetőleg kevesbe tökéletesen kiállított sóborszesz által.

Sóborszesz-készítményeim kiváló gyógyhatásáról az üveghez mellékelt használati utasításokban felsorolt levelek, többek között **Kossuth Lajos nagy hazánkba** levélfordokere mint igazolva hivatkozom, mely alkalommal tisztelt verőimnek különösen figyelme-be ajánlom az általam készített sóborszeszhez csatolt **utasításoknál látható aláírásomat**, az üvegimámis a **dombornyomatu** köriratot, a **cinukapukon** czezem vert nyomasát, mert tény az, hogy a vidéki kereskedők nagyrésze készítményem gyanant az utánozt sóborszeszt hozza forgalomba, illetőleg árutatja, mert a kevesbbé tökéletesen készült sóborszeszben olcsóbbágnál fogva **nagyobb engedményben** részesítenék az illető készítő által.

Budapest, 1878. október hóban.

Brázay Kálmán.

SÓS-BORSZESZ,

általam javított kitűnő háziszor.

Gyors hatást eszközöl: Rheuma, eszsz, szaggyatás, fagyás, fog-, fej- és felfájdalmak, szemgyulladás, bennutasok, stb. stb. ellen; sőt fogtisztító szerül is igen ajánlható, mennyiben a fogak fenéket elősegíti, a foghúst erősíti, és a szájt tiszta, szagtalan ízt nyer a szesz elpárolgása után, valamint fejmosásra a hajjudek erősítésére és kop-pától megtisztulásra is.

Használati utasítás magyar vagy német nyelven bizonyosnyomsáim névsorával, minden üveghez mellékeltem.

Ára egy nagy üveggel 80 kr., kisebb 40 kr.

É L E T - I T A L,

kitűnő háziszor, váltó- és mocsárláz, bel- és gyomorgöres, epingier, hanyás, tengeri betegség vizeletszorulás, álmatlanság, stb. ellen.

Ára egy nagy üveggel 65 kr., kisebb 50 kr.

BRÁZAY KÁLMÁN nagykereskedő, Budapest, iroda és központi forrákt: Múzeum-körút 19.

Kapható: Pécssett: Muidini Lukács Kovácsics K. Nick K. Blahorn J. Simon J. — Dombóvár: Paunz Adolf. — Mohács: Preiszberger és Jezovits. — Dárda: Czingelly Sándor.

*)Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelőséget a szerk.

NAGY FERENCZ lapfajtádonos.
HAKSCH EMIL KIS JÓZSEF felelős szerkesztő. Szerkesztő társ.

Hirdetéselek.

10,032 — sz.
578.

Hirdetmény.

Pécs sz. kir. város Tanácsa részéről ezennel köztudomásra hozatik, hogy a város javadalmához tartozó helypénzszed-hetési jog haszonbérletre jövv 1879 évi február hó végén letelvén, ezen jog haszon-élvezete jövv 1879 évi mártius hó 1-től kezdve, egymásután következő három évre, vagy is bezárólag 1882 évi mártius hó 1-éig zártajánlattal összekötött nyilvános árverezés útján újból kifogadnatni. Ennél előbb felhívotak a vállalkozni szándékozók, hogy fentebbi jog bérbe-adása érdemében f. é. decem. hó 12-én délelőtt 10 órakor, városház második emeleten lévő gazdasági hivatalban tartandó nyilvános árverezésre megfelelő 10% bánat-pénzzel ellátva, megjeleni sziveskedjenek. Felhívotak továbbá a zártajánlatot beadni szándékozók, hogy erre vonatkozó zártajánlatukat, megfelelő 10% bánat-pénzzel ellátva, legkésőbb f. évi. december

hó 11-én délutáni 5 óráig a polgármesteri hivatalban annál is bizonyosabban beadni el ne mulasszák, miután a később metalán beérkező ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni. —

Vegre tudomásra hozatik, hogy az erre vonatkozó feltételek f. évi. november hó 25-től kezdve Lechner kiküldött tanácsnok urnál, az árverezés napjáig mindig a hivatalos órákban bárki által is betekint-hetők lesznek.

Pécssett 1878 november 16-án tartott tanácsülésből.

Pécs sz. kir. város Tanácsa.

Friss tengeri-halak.

Friss „Schellfische” „Seezungen”, „Dorsch”, „Cablian”-t az egész télen át küldök a fogás után naponkint körülbelül 5 kilós csomagban 1.80—2.20 krért (a nagyság és a fogás mennyiségéhez mérten) **vám- és postabérmentesen** utánvélet mellett az osztrák-magyar birodalom bármely helységébe. Főzéshez való utasítást ingyen küldök.

Ottensen (Hamburg mellett).
A. L. Mohr.

244. (1—1)

Főnye-remény esetl. 375.000 márk.	Szerencse-jelentés.	A nyere-ményekért a kormány kezelsedik.
--	----------------------------	---

Felhívás a Hamburgi kormány részéről biztosított nagy pénz-lotteriából eredő eredményekbeni résztvevésre, mely alkalommal

7 millió 790.000 birod. Mark biztosan nyerendő.

Ezen czélzserűen szervezett pénz-lotteriának, tervszerűleg csak 82.500 sorsjegyre alapított nyereményei következők: A leg nagyobb nyeremény eshetőleg 375.000 birod. Mark, különleg 250.000 Mark,

nyer.	Márk	nyer.	Márk
1	125.000	3	1500
1	80.000	10	1200
1	60.000	502	1000
1	50.000	621	500
1	40.000	37	300
1	36.000	675	250
3	30.000	40	200
1	25.000	36	150
6	20.000	22850	138
6	15.000	10	135
1	12.000	1950	124
24	10.000	75	120
2	8.000	4	100
3	6.000	3450	94
31	5.000	3950	67
61	4.000	35	50
4	3.000	3950	40
304	2.000	3950	20

mely nyeremények néhány hó alatt 7 osztályban biztosan elválnak.

Az első nyeremény húzás hatóságilag alapított meg és arra az egész eredeti sorsjegy ára csak frt. 3.40 a fél „ „ „ „ „ 1.70 a negyed „ „ „ „ „ .85

A kormány részéről biztosított eredeti sorsjegyek (nem tiltott igérvények) a vételárnak bérmentesen, készpénzben vagy postautalvány útján beküldése mellett általam meg a legjavo-labbi vidékre is beküldetnek.

Minden megrendelő, az eredeti sorsjegyzetel együtt egy a kormányzimmel ellátott jatszotervet ingyen, a húzas után pedig hivatalos nyereménykiutastát kap. 237 (3—3)

A nyeremények kifizetése általam közvetlen és szerény tiltkontartás mellett intéztetik el.

Megrendelések postautalvány mellett eszközölhetők.

Megrendelések mindenki bizalommal fordulhat a közelebbi húzasig

f. é. dec. 15-ig id. Hekscher Samu

bank- és váltóüzlet-bez Hamburgban

POPP J. G.

cs. k.

udvari fogorvos urnak,

Bécsben, Stadt, Bognergasse Nr. 2

Bizonyitom ezennel, hogy a **valodi Anatherin-szajvizet** *) nagy fogfájás következtében használtam, s néhány pillanat alatt a fájdalomtól megszabadultam. E kitűnő szer, mely egyszerűsággal a foghúst is erősíti, valamennyi szenvedőnek ajánlható.

Lindau.

238 (4—4) **Dölczér J.** k. gépmester.

R A K T Á R A I:

Pécssett: Kunz, Sipőtz, Kovács, gyógyszerárban. Zsolnay W. és Zach K. urnaknál. — **Bonyhádon:** Kramolin ur gyógyszerárban — **Mohácson:** Pyker J. gyógyszerárban — **Siklóson:** Teleky A. gyógyszerárban — **Baján:** Mischics urnál és ifj. Herzfeld fiamnál. — **Kaposvárott:** Daras J. Schröder A. gyógyszerárban és Kohn J. urnál. — **Szegvárdon:** Babsay M. gyógyszerárban. — **Tolnácn:** Fichtel, Groff J. gyógyszerárban. — **Höngyészén:** Rausz St. fia. — **Villányban:** Fekete E. gyógyszerárban. — **Zomborban:** Falcione G. & Heindlhoffer Robert urnaknál. — **Patson:** Flórián János gyógyszerárban. — **Verőczen:** Besz F. K. gyógyszerész. — **Báttaszéken:** Posch gyógyszerész urnál, **Szigetváron:** Kohárics K. urnál, **Valpón:** Deszatyk gyógyszerész, **Mágoacson:** Szép gyógyszerész, **Kalocsnán:** Schinkovics gyógyszerész.

Kellemetlen szájszag és fogfájás ellen!

Schulhof Károly Robert
manchesteri lakos által feltalált és osztrák császári és magyar királyi kizárólag. szabadalmat nyert

SOPIANA-SZÁJSZESZ

Hatása:
1. A Sopiana-szájszesz a száj- és orrüregnek (odvas avagy műfogak, dohányzás vagy bármely más okból eredő) minden bűzét nyomtalanul eltávolítja.
2. Erősíti a petyhadt foghúst és az ingó fogakat, az utóbbiaknak visszaadja természetes fehér színüket, meggátolja a fogok képződését, védi a fogak zománcát és óvja a fogfájást ellen.
3. A száj- és orrüreg mindenem súlyos (skorbutikus) bántalmait gyógyítja, üdíti és pirostja a foghúst és edzi a nyakhartyákat.
4. A már letező fogfájást eltávolítja, ha a fájó fog és szomszéd fog húsra pár csepp. **vizel nem elegyített szájszesz** megduzzasztja.
5. Diphtériás és más torokbajjalal igen sikeres gargarizáló szer.
250. (0-3)

Megrendelések elfogadtnak: Dr. Schulhof Adolf, orvos úrnál és minden gyógyszerárban Pécsen.
Weisz Ferenc úrnál Mohács, Petráz gyógyszerész úrnál Siklós. Heindlhofer Róbert, úrnál Zombor.

Étvágyhiánynál, gyengült emésztésnél és gyomorhajónál a legjobb, leghatasosabb és legkellemebb szer

GRAUER M.
egészségi liqueurje.

Kapható eredeti palackokban használati utasítással együtt 50 kr. o. é. **Édeskuty L.** Erzsébetter és **Neruda N.** hatvani-utca és vidéken minden nagyobb fűszerkereskedésben.
Elismerő-levél: T. cz. Grauer Miksa úrnak cs. és magy. k. udvari szállítóknak.
Van szerencsem értesíteni, hogy a fővárosi vegyész ur által mult évi novemberben vegyelemzett és egészségi szempontból kifogástalannak talált úgynevezett „Egészségi Liqueur“-t, kellemes ízű és kis mennyiségben etyagat ébresztőnek, a gyomort nagyobb tevékenységre gerjesztőnek találtam.
Budapest, 1877. szept. 23-án.
Dr. Schmidt, s. k.
Bpest-fővárosi ker. orvos és egyet. tanár.
Magyarországi főraktár Budapesten **Grauer Miksa** oszt. esz. és magy. kir. udvari szállítóknál, VIII. ker. kerepesi-ut 57. sz. a gyarepületben. 247. (10-3)

Gyermekek, örüljétek!

Ki gyermekeinek karácsonyra nagy örömet akar szerezni, veg-e általában kedvelt **!! karácsonyi bazárunkat !!** a hallatlanul nagy és szépséges, mely ös-olcsóságú Csak 4 ft 65 kr. o. é. szegőrt a következő 87 darab legújabb francia játékszert, mindenkorú fiúk és leányok számára kaphatja, és pedig:
1. párisi variété-színház, nagyon mulatságos és szép díszítve.
1. variéz ludasok, belsejében elfogott basával, ki megzökni akar.
1. mikulás különösen hatásos karácsonyi alak, egyttal ezukorka-tartó is.
25. **brillians karácsonyi-díszítés** egészen új-szerűnek.
1. zongora, szép és elegans, vagy 1 újonnan fel-talált Metalophon, melyen egészen fiatal gyer-mekek is a legszebb darabokat játszhatják.
1. kínai, gépezettel, mindig szorgalmatos-kodva és nevést előidézve.
25. **brillians gyertyatartó**, a karácsonyfára.
1. japáni kioszk, müdaráb, belsejében mozgó és ekekló kolibrival.
1. bohóc, müvész ki vitelben, a legszebb mut-tatványokkal.
1. erdei rem, mely parancsszóra nyelvéltöltögeti.
25. tarka kivilágítási gyertyacska.
1. bábu a koesiban, elegansan öltözve, mely kocsikázás közben mozog, rángatózik és kiabál.
1. ó-romai kocsis, szerszámmal együtt.
2. dohoz kitűző tartalommal, mindenkorú fiúk és leányok számára.
87 darab. Valamennyi itten felsorolt 87 darab eredeti francia játéktárgy aera együttvéve **esupán 4 ft. 65 kr.**
CZIM: Preimer Depot de Vienne,
Bécs, **Heinrichshof, 8-9. raktár.**
Videki megrendelések utánvét mellett pon-tosan eszközöltetnek. 255. (5-2)

Teveszörből készített jó meleg nordpoli sapkák

darabja 1 frt. tuczat szám 10 frt. — fekete vagy barna finom nyulször kucsmák darabja 2 frt. tuczatja 22 frt.

Kaphatók **Hajdu György** kalapos mesternél Pécsen, Alsó-putarica utca 3. sz. alatti házban. 251. (3-3)

+ Bosznia és Hercegovina +

occupatioja folytán legjobb munkásaink mozgositattak és így kénytelenek vagyunk **China ezüst árú-gyárunkat** egészen besztintetni és temérdek gyönyörű chinaezüst készítmény készlettünkön sür-gösen jóval az előállításí áron tudalni. Részletes árjegyzéket kívánatra **bér-mentve** küldünk.

Leszállított árak:

	előbb	most
6 drb. kávékanál	ft. 3.50	ft. 2.50
6 drb. evő kanál	7.50	2.80
6 drb. evő kés	7.50	2.80
6 drb. villa	7.50	2.80
1 drb. levesmerő kanál	5.—	2.30
1 drb. tejsmerő kanál	3.50	1.50
1 drb. cukortartó	14.—	8.—
1 drb. vajtartó	5.—	2.—
1 pár gyertyatartó	8.—	3.—
6 drb. evőeszköz zsámoly	5.—	2.70
1 drb. cukorfogó	2.50	1.—
6 drb. gyümölcs kés	6.—	2.50
6 drb. gyümölcs villa	6.—	2.50
1 drb. sótartó	—	—70

Legújabb gombgarnitúra gépszerszettel 1 frt. Egy darab cigarettá dohánytartó 2 ft. Továbbá pompás tálcák, kávé és theakannák, asztaldísz-ítmények, kárgyertyatartók, ezukorszó tojástartó, fogpiszkáló állvány, cezet és olaj garnitúra és sok más czikk ugyancsak barmalatos olcsó áron.

Különösen figyelemre méltó:
6 drb. evő kanál, 6 drb. kés, 6 drb. villa, 6 drb. kávékanál mind a 24 drb. finom zarkában [Etu] 24 ft helyett csak 10 ft.

Ugyancsak britanica ezüstből és mind a 24 drb. esinos zarkában [Etu] csak 7 frt.
Megrendelések utánvét mellett kész-séggel és lelkiismeretes teljesítetnek-
PREIS E.
Bécs, Rothenthurmstrasse 29.
202 (12-8)

Dr. Schmidt főorvos fül-olaja

meggyógyít minden siketséget, kivéve ha a születéstől eredt (nehéz hallást, fülzúgást azonnal eltávolít.) **Ara egy palacknak használati utasítással 2 frt.** A vidékre 2 frt 30 kr. beküldése mellett bérmentve küldetik. **Főraktár Grätz Gyulánál van Bécsben VI. Mariahilfstrasse 45 (Hirschenhaus).**

Bizonylat: Több mint 12 évig nem hallottam bal fülemben és ez engem dol-gaim elintézésében igen hátráltatott. Az alkalmazott számtalan szer mit sem használt, míg végre egy régi barátom 3 héttel ezelőtt az ön fül-olajára figyelmeztetett, és én, miután már mindenfélét használtam, ezt is megpróbáltam és legnagyobb örö-mömmre alig 1/2 palack használatnál mint-egy 14 nap alatt hallásom helyre lön ál-lítva s így minden e bajban szenvedőnek a legmelegebben ajánlhatom e fülolajt. **Fürstenwalde, 1878. évi augusztus 3-án. Steinberg Gynla. 239 (5-5)**

(Magyar kiadás)

Férfi-gyöngesség 37^{ik} Kiadás
Az önmegóvás

Laurentius töl
Tónacsádó férfiak számára minden korban, segély

Gyöngességiállapotban stb.

Bizonyítékul, hogy e világhírű mű minden e szakban eddig megjelent könyvet felülmúl, elegendő lesz felémítni, hogy Laurentius műve már is 6 idegennyelvi fordításokban megjelent s ennél fogva egybél le dicseresse nem szorol.

Az eredeti kiadás Laurentius töl Lipse-ben egyenként 232 lapny kötetben 60 honzanti ábrákkal minden könyvkereskedésben és a szarvánál is L. iprig, Sophienstrasse 7 B. megrendelhetetik. Ára 60 Kr. o. e.

Steiner Adolf

„István főherceg“ szállodája
Budapesten
újja alakított szobák 70 kr-től
2ft 60-kr ig
Küldöttségeknél tetemes árleengedés.
Hónapos szobák megegyezés szerint.
224. (12-6)

Daube G. L. és társa

ajálják bécsi központi hirdetési irodájukat egy a bécsinemet- valamint más egyéb bel- és külföldi (nagyvárosi) lapokban eszközözendő hirdetések iránt. A szolgálat pontos és olcsó: Nagyobb megbízások magas rabattal eszközöltetnek. Részletes újság névsort, valamint a legczélszerűbb hirdetési alakok, mintaivek melyekből a hirdetési akaró meggyőződhetik, miként lehet olcsó és legjobban hirdetést eszközölni kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Ajáljuk egyttal irodánkat egyéb falragaszok s hirdetési táblák felállítására a bel- és külföldi bármely városában a melyről szintén ingyen és bérmentve küldünk részletes árjegyzéket. 245. (6-4)

Chinai thea

Gusmann és Mautner
thea és rum kereskedése Budapest, vaczi- és zsbárús-utca szögletén, ajánlja dúsan berendezett s direct importált

Chinai thea-raktárát,
1877/78-iki szedés:

Congo legfinom.	1 Ko	4 ftről	6-ig
Sanchang	„	6	10
Orosz családi thea lfg.	„	6	8
Carav. vir. thea fekete	„	10	12
Pecco virág thea lfg.	„	8	12
Orosz cs. virág thea	„	14	20
Mandarin keverék	„	6	—
Király	„	8	—
Császár	„	10	—
Caraván	„	16	—
Angol	„	20	—

Jamaika rum
direct hozott legfinomabb árúk:

1 üveg á 1 liter	ftr. 2.20
1 „ á 1/2 „	1.10
1 „ á 0.3 „	—60
1 „ á 0.2 „	—40

Ananas rum:

1 üveg á 1 liter	ftr. 3.—
1 „ á 1/2 „	1.50
1 „ á 0.3 „	—75
1 „ á 0.2 „	—50

Angol fehér rum:

1 nagy üveg	ftr. 2.—
1 kis	1.—

Brasilliai rum:

1 nagy üveg	ftr. 1.—
1 kis	—50

Továbbá ajánljuk minden minőségi angol s belöldi thea-kenyeret s kétszersültet. **Francia liqueurket, francia és spanyol borokat és champagneket** a legjobb czégektől, mint „L. Röderer“, „Veur Cliquot“, „Heidesik Monopol“, „Pieper & Cie“ stb. Kívánatra a legnagyobb kész-séggel szolgálunk árjegyzékkel.

Próbá-megrendelések a legkiseb mennyiségben s pontosan teljesítetnek. Posta és távirati megren-deléseknél elég ez egyszerű czím:
Gusmann és Mautner
273 (10-6) Budapest.

Nyujtsunk kezét a szerencsének!

375,000 birod. márka vagy 218,750 frt.

főnyereményt nyerheti a legújabbban rendezett, az állam által engedélyezett és garantizott pénzsorsolásánál.

Az új terv oly előnyösen van berendezve, hogy néhány hónap alatt 7 sorsolásánál 42600 nyeremény játszatik ki, melyek közt van a 375,000 bir. márkás vagy 218,750 frt. főnyeremény nevezetesen pedig:

bir. márka	1 nyerem.	250,000	1 nyer.	12,000
1 „	125,000	24	10,000	
1 „	80,000	2	8,000	
1 „	60,000	31	5,000	
1 „	50,000	61	4,000	
1 „	40,000	304	2,000	
1 „	36,000	502	1,000	
1 „	30,000	621	500	
1 „	25,000	675	250	
6 „	20,000	22,850	138	
6 „	15,000	stb. stb.		

Ezen, az állam által rendezett és garantizott nagy sorsjáték húzása már **f. é. dec. hó 11. és 12-én** történik. 1 egész eredeti sorsjegy ára 6 márka vagy 3 1/2 frt, 1 fél 3 márka vagy 1 3/4 ft, 1 negyed 1 1/2 márka vagy 90 krajczár.

Minden megrendelés az összeg beküldése vagy utánvét mellett a legpontosabban eszközöltetik, s minden megrendelő megkapja az állam czimerével ellátott eredeti sorsjegyet.

Minden megrendelőnek a hivatalos játékterv ingyen küldetik meg, ugy szintén a húzás után azonnal a sorsolási lista.

A nyeremények kifizetése az állam garantiája mellett azonnal történik vagy postán való küldés által, vagy nagy összekötéseinknél fogva az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb városában velünk összekötésben álló bankházaknál.

Bankházunktól vett sorsjegyek mindig nagy szerencsének örvendek, s igen sok nyeremény közt többször a főnyereményt is tőlünk vett sorsjegy nyerte, melyek az illető érdekeltnek közvetlen ki lettek fizetve.

Reméljük tehát, hogy ily biztos alapon levő vállalatunk tömeges részvényt fog örvendeni. Szives megrendeléseket már a közeli húzás miatt minél előbb kértünk megtenni.

Kaufman és Simon
bank- és váltó-üzlete Hamburgban.

Mindeneműt államkötvények, vasuti részvények és kölcsönorsjegyek meg-vételnek vagy eladatnak.

U. i. Szabadjon itt köszönetet mondanunk a bennünk eddig helyezett bizalomért, melyet szives megrendelőink pontos és lelkiismeretes szolgálása által ezúttal is legfőbb törekvésünk leend kiérdemelni. 229. (7-6)

Nélkülözhetlen minden háztartásnál. The Singer Manufacturing Co New-York (Amerika).

A világ legnagyobb varrógép-gyára

ajánlja a feltűnőhatatlanul ismert eredeti Singer-féle új családi varrógépeket ára 50, 70, 76 frt. Minden készlettel tüzelés, fodorítás, vatazás, behajtás, sujtás-felvarrás, keskeny és szélesszegés, zsinór bevarrás, szelés ajourvarrás és zsinór szegélyezésre sat.; mely egyszerű szer-kezete miatt minden egyéb rendszerű fölött előnyvel bír, továbbá különlegességeket, szabók cipészek, nyergesek, könyvkötők, gomblyuk-kivarások stb. számára.

306 (0-15)

Eladás kis összeg letétele mellett részletfizetésre vidékre is.
Pécsen OBETKO K.-nál.

A pécsi kőszénbánya és gépgyár-részvénytársulat

1878. évi decz. 19-én d. e. 10 órakor Pécsen, saját helyiségében **rendes közgyűlést** tart, melyre a t. cz. részvényesek — figyelmeztetéssel az alapszabályok 25. §-ára — ezennel meghivatnak.

- Tárgysorozat:**
1. Igazgatósági jelentés.
  2. Részvényátíratás.
  3. Felügyelő bizottság jelentése a mérleg és számadás felett.
  4. Netáni osztalék megállapítása.
  5. Új aknaépítés eránt kiküldött bizottság jelentésére alapított igazgatósági vélemény.
  6. Prick Vincének az első duua-gőzhajózási társulat részére fizetett kőszén után járó úgynevezett bérgaras visszatérítése eránti követelése.
  7. Indítványok tárgyalása.
- Kelt a pécsi kőszénbánya és gépgyár részvénytársulat igaz-gatósága részéről 1878 évi nov. 9-én tartott üléséből.
- Kőszits Szilárd,**
társulati titkár.
- 259 (3-2)

EPILEPSIA

(Nehéz kór) és minden idegbe-tegtséget orvosol és gyó-gyít **Dr. Küllisch** szakorvos
Dresdán (Neustadt) levélbeni értekezés útján. Eddig már 11,000-nél több betegséget gyógykezeltette alatt.
252. (11-3)

Hadi érmek

szalaggal együtt darabonként 75 kr. Nagyobb megrendeléseknél megfelelő rabattal. Egyenruhanemlék valamint egyenruhák mindennemű választékban olcsón kaphatók a „**Hadi érem**“-hez czimzett egyen-ruharaktárban **Bécsben Mariahilf-Strasse 22; Budapest** pedig a **Károly kaszánya** épületében.
253. (4-3)

BURGER ZSIGMOND ÖZVEGYE

könyvkiadóhivatala-, könyv- és könyvnyomtatás Szedgeden legújabb megjelentek és kaphatók a következő művek:

Szegedi Képes Naptár az 1879-iki közönséges évre 25,000 példányban.

Kapható minden hazai könyvtárnál és könyvkötőnél. **Hogy mily érdeklődés- és elismerésben részesült e naptár 1878-iki ne-gyediki évfolyama, tanúsítja azon körülmény, hogy a kiadott 20,000 pél-dány teljesen elfogyott. A naptár képekben ugy mind szövegben tartalmasabb és kiállítása sokkal csinosabb az 1878-ik évinél.**

A naptár ára csak **30 kr.**

- Az 1879-ik évi „Szegedi Képes Naptár“ tartalma:
1. A fölséges uralkodóház.
  2. Évi naptár
  3. Naptári rész.
  4. Szeged szab. kir. város köztör-vényhatóságának tisztviselői és bizottsági tagjainak névjegyzéke.
  5. A keleti háboru és a berlini kong-resszus. 4 képpel.
  6. A híres asszony. Népies beszély Pa-lotás Fausztintól.
  7. Az Oltványi-féle apácza-intézet Szedgedalsóvárososon. 1 képpel.
  8. István gazda. Kéltmény Pap K.-tól.
  9. Orosz szörnyettek. 1 képpel.
  10. A szegedi halászkö. Kovács Jánostól.
  11. A Tisza partján. Kéltm. Pap K.-tól
  12. Afrikai életkép. 1 képpel.
  13. Népdalok. 2 eredeti Pap Kálmántól és 8 régibb, a nép ajkan élő népdal.
  14. Adomák. 4 képpel.
  15. Magyar-és Erdélyi honi országos vasarok.
  16. Üzleti értesítő.
  17. A szegedi kir. tövényeszek, kir. ügy-zség és kir. járásbírószék tiszti személyzete.
  18. A szegedi gyakorló köz-, valamint a köz- és váltó-ügvedek névsora.
  19. Szeged sz. kir. város egészségügyi sze-mélyzetének névjegyzéke. Orvosok, seb-észek, gyógyszerészek, állatorvosok és szülésznek.
  20. Bélyegmuntató.

A könyvnyomtatás. Franke L. utau magyaráti Komjáthy György. Polgari nőiskolák, tanítóképezdek és müvelt gazdasszonyok számára. Ára díszes borítékba fűtve 1 frt.

Szeged város története (pályanyertes mű, írta Varga Ferencz. I. kötet a legregibb időtől a török foglalásig. Ára fűtve 2 ft 50 kr. Diskótésben 3 ft 25 kr.

Három kardal és két ked-velt népdalfűzér, dalárdák számára nyugshangra szerkesztő és átírta Roth Endre, a szegedi dalárda karmestere. — Ára 80 kr.

Utmutató kántorkönyv, írta Fekete Ferencz, szeged-alsóvárosi kántor; e negyedik kiadást bővítette és hangjegyekkel ellátta Sohlya Antal eszagrádi főneklész. — Ára 5 frt 50 kr. 249. (3-3)